EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 3.6.2026
COM(2026) 204 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Denemarken

{SWD(2026) 204 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Denemarken

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad[1], en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In Verordening (EU) 2024/1263 is gespecificeerd wat de doelstellingen zijn van het kader voor economische governance, dat gericht is op het bevorderen van gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, en veerkracht, door middel van hervormingen en investeringen, en op het voorkomen van buitensporige overheidstekorten. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in de context van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU"). Het Europees Semester omvat met name de formulering, en het toezicht op de uitvoering, van landspecifieke aanbevelingen.

(2) Op 16 juli 2025 heeft de Commissie haar voorstel vastgesteld voor een verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509[2]. Het voorstel strekt ertoe de doeltreffendheid van

[1] Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263 van 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj)

[2] Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en

Uniefinanciering te vergroten door de versnippering van de financiële architectuur te verminderen en lidstaten te ondersteunen bij de coördinatie van hun economisch beleid overeenkomstig artikel 175 VWEU.

(3) Op 25 november 2025 heeft de Commissie, op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011, het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Denemarken niet noemde als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone en een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie goedgekeurd, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone[3] goedgekeurd op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.

(4) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat het mondiale concurrentievermogen van de EU de komende vijf jaar moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Het Europees Semester is afgestemd op het kompas voor concurrentievermogen, zodat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de Commissie, waarbij een eenvormige aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

(5) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de implementatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ("RRF")[4]. De herstel- en veerkrachtplannen ("RRP's"), evenals financiering in het kader van cohesiebeleid, zijn van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen moesten worden aangepakt die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, en omdat de met fondsen van het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's nodig waren om landspecifieke aanbevelingen in aanmerking te nemen. Nu de RRF het einde van haar levensduur nadert, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader van de faciliteit zijn ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, vooral die welke bijdragen aan de aanpak van de uitdagingen die genoemd worden in de landspecifieke aanbevelingen.

(6) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Denemarken gepubliceerd. Daarin heeft zij de vooruitgang beoordeeld die Denemarken heeft geboekt bij de uitvoering van de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Denemarken van het RRP. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Denemarken in

---

Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 - COM(2025) 565 final. Over de voorgestelde verordening wordt momenteel onderhandeld met de medewetgevers.

[3] PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj

[4] Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

kaart gebracht. Ook werd daarin de vooruitgang beoordeeld die Denemarken heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties.

(7) Op 21 januari 2025 heeft de Raad, na beoordeling door de Commissie en op haar aanbeveling, een aanbeveling tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Denemarken aangenomen[5]. Het plan bestrijkt de periode 2025-2028 en voorziet in een budgettaire beperking in de vorm van een maximaal groeipercentage van de netto-uitgaven over vier jaar. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 5,0 % in 2025, 5,7 % in 2026, 3,8 % in 2027 en 2,9 % in 2028. Deze percentages stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 12,6 % in 2025, 18,9 % in 2026, 23,5 % in 2027 en 27,1 % in 2028.

(8) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan zijn een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten verzocht de activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact op gecoördineerde wijze aan te vragen, teneinde de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen, te ondersteunen[6], en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Naar aanleiding van het verzoek van Denemarken heeft de Raad op 8 juli 2025, op aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling aangenomen op grond waarvan Denemarken mag afwijken van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven[7]. In de periode waarin de nationale ontsnappingsclausule is geactiveerd (2025-2028) kan Denemarken de prioriteiten voor overheidsuitgaven herzien of de overheidsinkomsten verhogen, zodat blijvend hogere defensie-uitgaven de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar zouden brengen.

(9) Op 30 april 2026 heeft Denemarken zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026[8] over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven ingediend.

(10) De reële groei van het bbp bedroeg in 2025 2,9 % en de GICP-inflatie beliep 1,8 %. Volgens de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 1,9 % en in 2027 met 1,8 %, met een GICP-inflatie van 1,8 % in 2026 en 1,9 % in 2027.

---

5 Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Denemarken (PB C, C/2025/654, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/654/oj).

6 Mededeling van de Commissie — Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact, Brussel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

7 Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 houdende toestemming voor Denemarken om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) (PB C, C/2025/3963, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3963/oj).

8 De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_nl

(11) Volgens door Eurostat verstrekte gegevens[9] is het overheidsoverschot van Denemarken gedaald van 4,5 % van het bbp in 2024 tot 2,9 % van het bbp in 2025. De daling van het overschot in 2025 is voornamelijk toe te schrijven aan toegenomen defensie-uitgaven. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognose bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie uitgegaan van een overschot van 0,9 % van het bbp in 2026 en 0,5 % van het bbp in 2027. De daling van het overschot van 2026 is voornamelijk het gevolg van hogere uitgaven, met name voor defensie, en van een aantal maatregelen aan de ontvangstenzijde.

(12) Volgens door Eurostat verstrekte gegevens[10] is de overheidsschuld gedaald van 30,5 % van het bbp eind 2024 tot 27,9 % van het bbp eind 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognose bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie uitgegaan van een daling van de schuldquote tot 27,0 % eind 2026 en een verdere daling tot 26,2 % eind 2027.

(13) Volgens gegevens van Eurostat[11] bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Denemarken 2,2 % van het bbp in 2025, wat neerkomt op een stijging met 1,0 procentpunt van het bbp ten opzichte van het referentiejaar 2021. Volgens de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie zullen zij in 2026 naar verwachting 2,6 % van het bbp bedragen, wat neerkomt op een stijging met 1,4 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2021.

(14) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's van verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen die gevolgen hebben voor de mondiale olie- en gasmarkten. De ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 heeft geleerd dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en sociaal en economisch inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Denemarken geen nieuwe begrotingsbeleidsmaatregelen genomen om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten[12].

(15) Volgens de berekeningen van de Commissie zijn de netto-uitgaven van Denemarken toegenomen met 7,3 % in 2025 en met 10,9 % in 2024 en 2025 samen. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage uitkomen, wat overeenkomt met een jaarlijkse afwijking van 1,0 % van het bbp. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, is het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven naar verwachting lager dan het aanbevolen maximale groeipercentage[13].

(16) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven van Denemarken toenemen met 6,7 % in 2026 en met 18,3 % in 2024, 2025 en 2026 samen. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, wat overeenkomt met een jaarlijkse afwijking van 0,4 % van het bbp. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, is het cumulatieve

9 Eurostat Euro-indicatoren, 22.4.2026.

10 Eurostat Euro-indicatoren, 22.4.2026.

11 Eurostat, overheidsuitgaven via classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

12 Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitingsdatum van de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

13 Aangezien Denemarken profiteert van flexibiliteit in het kader van de nationale ontsnappingsclausule, is de beoordeling van de naleving gericht op laatstgenoemde vergelijking.

groeipercentage van de netto-uitgaven naar verwachting lager dan het aanbevolen maximale groeipercentage[14].

(17) De stelselmatige, zinvolle en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale overheden, sociale partners, het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed draagvlak voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, alsook in de context van het Europees Semester.

(18) In Denemarken verloopt de uitvoering van de cohesiebeleidsprogramma's, die steun uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) omvatten, sneller dan het gemiddelde tempo in de EU, zowel wat de selectie van projecten als de betalingen betreft. Het is belangrijk om het huidige momentum vast te houden en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de investeringen in de praktijk maximaal effect sorteren. Denemarken onderneemt al actie in het kader van zijn cohesiebeleidsprogramma's om het concurrentievermogen en de groei te stimuleren. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Denemarken in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeleidsfondsen heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie[15] zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden ingezet.

(19) Denemarken wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met innovatie en productiviteit, energietransitie, duurzame landbouw, de circulaire economie en circulair afvalbeheer, vaardigheden en huisvesting.

(20) De productiviteitsgroei blijft geconcentreerd in een klein aantal grote bedrijven, terwijl kleine en middelgrote ondernemingen nog steeds worden geconfronteerd met belemmeringen om te innoveren en nieuwe technologieën toe te passen, met name in regio's buiten het hoofdstedelijk gebied, wat wijst op een beperkte verspreiding van innovatie onder kleine en middelgrote ondernemingen. Denemarken heeft vooruitgang geboekt bij het bevorderen van innovatie, met politieke overeenkomsten over meerjarige financiering van onderzoek en innovatie en over het versterken van de kennis- en technologieoverdracht van universiteiten naar bedrijven. Maar hoewel recente beleidsmaatregelen positief zijn, worden specifieke zwakke punten van het innovatiesysteem er niet volledig mee aangepakt. Het verbeteren van de toegang tot gerichtere en gestroomlijnde instrumenten ter ondersteuning van innovatie, het verminderen van versnippering en administratieve lasten, het verbeteren van de verspreiding van kennis tussen onderzoeksinstellingen en bedrijven en het versterken van het nationale kader voor innovatiegericht aanbesteden zou kleine en middelgrote ondernemingen helpen om geavanceerde oplossingen te integreren en actiever deel te nemen aan onderzoeks- en innovatie-ecosystemen.

(21) Toegang tot opschalingsfinanciering is van cruciaal belang voor de ondersteuning van de groei van innovatieve bedrijven en hun bijdrage aan de productiviteit en de economische dynamiek. Ondanks een aanzienlijke aandelenmarkt is het aantal beursintroducties laag, en de markt wordt gedomineerd door een klein aantal grote

[14] Aangezien Denemarken profiteert van flexibiliteit in het kader van de nationale ontsnappingsclausule, is de beoordeling van de naleving gericht op laatstgenoemde vergelijking.

[15] Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

ondernemingen. Tegelijkertijd is de durfkapitaalactiviteit de afgelopen jaren grotendeels stabiel gebleven, terwijl sommige Deense ondernemingen op zoek zijn gegaan naar opschalingskapitaal door zich te verplaatsen naar grotere internationale markten met diepere kapitaalpools en meer ondersteunende kaders om op te schalen. Hieruit blijkt dat er ruimte is voor verdere ontwikkeling van het eigen vermogen in de groeifase en voor verbetering van de voorwaarden voor beursintroducties in Denemarken om kapitaal voor de expansie, internationalisering en innovatie van lokale dynamische bedrijven te bemachtigen. Een grotere mobilisering van spaartegoeden van huishoudens en instellingen naar beleggingen in aandelen, onder meer door tekortkomingen in verband met Deense investerings- en spaarrekeningen aan te pakken, zou helpen om de binnenlandse kapitaalmarkten zelfs nog verder te verdiepen en het aanbod van langetermijnfinanciering te vergroten.

(22) In 2025 was 92,4 % van de netto-elektriciteitsopwekking in Denemarken afkomstig uit hernieuwbare bronnen, het hoogste percentage in de EU dat jaar en het hoogste in de geschiedenis van Denemarken. Na tegenslagen in zijn ontwikkelingsplan voor offshore-windenergie werden eind 2025 nieuwe aanbestedingen voor offshore-windmolenparken aangekondigd, waarbij staatssteun werd verleend aan potentiële ontwikkelaars in het kader van een model voor tweerichtingcontracten ter verrekening van verschillen. Denemarken heeft gebruikgemaakt van het staatssteunkader voor de Clean Industrial Deal (Cisaf). In 2025 zijn verdere maatregelen genomen of op geloofwaardige wijze aangekondigd om de uitrol van hernieuwbare energie van eigen bodem te versnellen, onder meer naar aanleiding van de aanbevelingen van het nationale energiecrisisteam (NEKST).

(23) Het hoge aandeel hernieuwbare energie in de elektriciteitsopwekkingsmix van Denemarken betekent dat verdere elektrificatie in de diverse sectoren een krachtige hefboom kan zijn voor decarbonisatie en betaalbaarheid van energie, met name in een context van volatiele markten voor fossiele brandstoffen. Een belangrijke stap werd gezet op 1 januari 2026, toen de elektriciteitsbelasting voor huishoudens werd verlaagd van 72,7 øre tot slechts 0,8 øre per kilowattuur. Dit is een welkome ontwikkeling, ook vanuit het oogpunt van de betaalbaarheid van energie, aangezien de elektriciteitsrekening voor Deense huishoudens in 2025 tot de hoogste in de EU behoorde, grotendeels als gevolg van belastingen. De verlaging van de elektriciteitsbelasting voor huishoudens is echter slechts tijdelijk (voor twee jaar). Voor industriële verbruikers zijn de elektriciteitsbelastingen al grotendeels terugvorderbaar. Om zijn volledige potentieel te benutten, zou Denemarken baat hebben bij het bevorderen van verdere elektrificatie, onder meer door een alomvattende elektrificatiestrategie vast te stellen met meer structurele maatregelen en tijdgebonden sectorale doelstellingen.

(24) Ondanks aanzienlijke investeringen in het elektriciteitsnet in de afgelopen jaren staat het Deense net onder zware druk als gevolg van een ongekende vraag naar nieuwe aansluitingen, met name van datacentra, Power-to-X-projecten en batterijsystemen voor energieopslag. Dit heeft de nationale transmissiesysteembeheerder ertoe gedwongen de sluiting van nieuwe netaansluitingsovereenkomsten tijdelijk op te schorten en de verwerkingstijden voor projecten in de screening- en maturiteitsfase te verlengen. Hoewel sommige maatregelen zijn uitgevoerd of op geloofwaardige wijze zijn aangekondigd om deze situatie aan te pakken en de uitbreiding van het net te versnellen, zal de netcapaciteit op middellange termijn waarschijnlijk beperkt blijven. Tegen deze achtergrond zou Denemarken maatregelen kunnen nemen om de

gemiddelde verwerkingstijd voor milieuvergunningen door bevoegde instanties te verkorten, onder meer door te zorgen voor voldoende personeel. Denemarken zou ook maatregelen kunnen overwegen om het beheer van de wachtrijen op het net en de netflexibiliteit verder te verbeteren, teneinde het gebruik van de bestaande netinfrastructuur te optimaliseren. Bovendien blijven de elektriciteitsverbruikers in Denemarken blootgesteld aan volatiele prijzen, met pieken in perioden met een lage productie van hernieuwbare energie wanneer het waarschijnlijker is dat dure opwekking met fossiele brandstoffen de marginale prijzen zal bepalen, wat wijst op het blijvende belang van niet-fossiele flexibiliteitsoplossingen, zoals energieopslag en vraagsturingsinstrumenten, om vraag en aanbod over alle relevante tijdsbestekken in evenwicht te brengen en de algehele systeemflexibiliteit te verbeteren.

(25) De landbouwsector is de belangrijkste bron van de broeikasgasemissies van Denemarken die onder de verordening inzake de verdeling van de inspanningen vallen[16]. Intensieve landbouwpraktijken veroorzaken ook een overmatige uitspoeling van nutriënten en afvloeiing van velden, met ernstige gevolgen voor de bodemgezondheid, de natuur en aquatische en mariene ecosystemen. Het duurzamer maken van de agrovoedingssector is van cruciaal belang voor de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen en voor het waarborgen van duurzame welvaart. Het op 18 november 2024 bereikte politieke akkoord over een "Groen Denemarken" blijft het belangrijkste nationale beleidskader dat de inspanningen op dit gebied stuurt. In 2025 heeft elk van de 23 lokale tripartiete structuren die in het kader van de overeenkomst zijn opgericht, een plan goedgekeurd om landbouwarealen om te zetten in natuur. Voorts is overeenstemming bereikt over een nieuwe stikstofverordening, waarin is bepaald dat landelijk vanaf 2027 geplafonneerde stikstofemissiequota aan landbouwers zullen worden toegewezen. Dit nieuwe model zal naar verwachting de stikstofemissies met 7 900 ton verminderen. Voortbouwend op deze positieve stappen blijft een snelle uitvoering van de overeengekomen maatregelen van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat de klimaat- en milieudoelstellingen van de overeenkomst over "Groen Denemarken" tegen 2030 worden gehaald. Denemarken zou ook baat hebben bij het verkennen van synergieën met de maatregelen die zullen worden opgenomen in de nationale wet inzake natuur en biodiversiteit en verschillende verplichtingen in het natuurherstelplan.

(26) Ondanks recente inspanningen blijft Denemarken kampen met uitdagingen bij de transitie naar een sterkere circulaire economie en de verbetering van zijn afvalbeheerbeleid. De Deense economie blijft sterk afhankelijk van primaire hulpbronnen en ingevoerde materialen. Volgens de recentste gegevens van Eurostat heeft Denemarken een van de hoogste volumes voedselafval (2023), stedelijk afval (2024) en verpakkingsafval (2023) per hoofd van de bevolking in de EU[17]. Ook verbrandt Denemarken (energieterugwinning) het hoogste volume stedelijk afval per hoofd van de bevolking in de EU, blijft het percentage circulair materiaalgebruik onder het EU-gemiddelde en is er geen duidelijke opwaartse trend in het aandeel gerecycled stedelijk afval. De invoering van een systeem voor gescheiden inzameling voor alle afvalstromen in de meeste gemeenten, strengere regels voor commercieel

[16] Verordening (EU) 2023/857 van het Europees Parlement en de Raad van 19 april 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2018/842 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en van Verordening (EU) 2018/1999 (PB L 111 van 26.4.2023, blz. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/857/oj).

[17] Zeven lidstaten hebben geen gegevens over stedelijk afval voor 2024 gerapporteerd en vier lidstaten hebben geen gegevens over verpakkingsafval voor 2023 gerapporteerd.

afvalbeheer, hervormingen om de markt voor afvalverbranding te liberaliseren en een nieuwe regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen zijn positieve stappen, maar er zijn aanvullende maatregelen nodig om stedelijk en verpakkingsafval te voorkomen, het hergebruik en de recycling van stedelijk afval te vergroten en het verbranden van herbruikbaar en recycleerbaar stedelijk afval af te bouwen. De komende herbeoordeling en herziening van het nationale actieplan voor de circulaire economie biedt een kans om nieuwe initiatieven in kaart te brengen. Dit kan stimulansen omvatten voor meer circulaire verpakkingen en circulair productontwerp en voor een groter gebruik van secundaire materialen.

(27) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad in 2026 de lidstaten aanbevolen actie te ondernemen om dringend iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het gebied van vaardigheden en onderwijs, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Denemarken gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie.

(28) De Deense arbeidsmarkt blijft krap, met lage werkloosheidscijfers en een groeiende beroepsbevolking; er kan echter een tendens in de richting van een licht stijgende werkloosheid worden vastgesteld. Het groeiende aantal werknemers wordt voornamelijk geleverd door buitenlandse arbeidskrachten, oudere en zeer jonge werknemers; tegelijkertijd kunnen tekorten aan vaardigheden en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden de werkgelegenheid en groei belemmeren. Tekorten aan vaardigheden zijn wijdverbreid in bepaalde beroepen in de gezondheids- en zorgsector, maar prominenter in sectoren die de groene en de digitale transitie ondersteunen. Voor de digitale transitie betreft dit met name ICT-professionals, maar ook digitale vaardigheden die in de meeste sectoren vereist zijn. Voor de groene transitie gaat het om de bouwsector en de weg- en waterbouw in het algemeen, met inbegrip van vaardigheden die nodig zijn voor het bouwen en renoveren van huizen, dat wil zeggen verwarming, isolatie enzovoort, maar ook met betrekking tot het ontwikkelen van grootschalige energieprojecten. Hoewel er enige actie is ondernomen met hervormingen om ervoor te zorgen dat meer nieuwe leerlingen naar scholen voor beroepsonderwijs gaan, neemt het aantal mensen dat waarschijnlijk niet over basisvaardigheden beschikt toe door het hoge en stijgende aantal voortijdige schoolverlaters. Het tekort aan vaardigheden wordt nog verergerd door aanhoudende ongelijkheden op het gebied van onderwijs en opleiding op regionaal niveau, zoals blijkt uit de resultaten van eindexamens waarmee het verplichte onderwijs wordt afgerond, met name op het gebied van lezen, schrijven en rekenen. Om deze uitdagingen aan te pakken, moet Denemarken er bovendien naar streven een groter aantal gekwalificeerde leerkrachten aan te trekken voor gemeentelijke basisscholen en lagere middelbare scholen (*folkeskole*).

(29) Hoewel Denemarken stappen heeft ondernomen om de betaalbaarheid van woningen te bevorderen door middel van huisvesting zonder winstoogmerk, moet de totale woningbouw worden opgeschaald om aan de grote vraag te voldoen, met name in de hoofdstedelijke regio. Hoge prijzen voor door de eigenaar bewoonde woningen, lange wachttijden voor woningen zonder winstoogmerk en ingewikkelde planologische procedures en regels inzake landgebruik voor nieuwbouw hebben geleid tot aanhoudende tekorten aan woningen die betaalbaar zijn voor huishoudens met een

lager inkomen. Deels als gevolg daarvan hebben huishoudens met een laag inkomen, eenverdieners en veel alleenwonende jongeren te maken met een bovenmatige uitgave aan huisvesting. Om het woningaanbod in het lagere prijssegment te vergroten en op die manier de betaalbaarheid voor huishoudens met een lager inkomen te waarborgen, is het belangrijk dat de reeds genomen maatregelen om de prijsplafonds voor de bouw van woningen zonder winstoogmerk beter af te stemmen op de marktprijzen worden aangevuld met maatregelen om de bouw van woningen meer in het algemeen te bevorderen, met name door de planologische procedures te vereenvoudigen en de regels inzake ruimtelijke ordening te herzien.

BEVEELT AAN dat Denemarken in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. De maximale groeipercentages van de netto-uitgaven die de Raad op 21 januari 2025 heeft aanbevolen, in acht blijven nemen en daarbij gebruikmaken van de flexibiliteit uit hoofde van de nationale ontsnappingsclausule voor hogere defensie-uitgaven. De defensie-uitgaven en -paraatheid versterken en tegelijkertijd de efficiëntie van de uitgaven waarborgen en de begroting geleidelijk aanpassen om structureel hogere defensie-uitgaven te ondersteunen. Ervoor zorgen dat alle maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op het voorzien in de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en tegelijkertijd waarborgen dat hun begrotingskosten verenigbaar zijn met de toezeggingen in het kader van het begrotingskader van de EU.

2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De dynamiek van de uitvoering van de cohesiebeleidsprogramma's in stand houden, in voorkomend geval voortbouwend op de overheveling naar strategische prioriteiten en flexibiliteit bij de tussentijdse evaluatie van het kader voor het cohesiebeleid.

3. Kleine en middelgrote ondernemingen ondersteunen om te innoveren en nieuwe technologieën toe te passen door de toegang tot financieringsinstrumenten voor innovatie te verbeteren, kennisverspreiding te bevorderen en het nationale kader voor innovatiegericht aanbesteden te versterken. Verbeteren van de toegang tot opschalingsfinanciering door middel van groeikapitaalmarkten en publieke aandelenmarkten, en verder mobiliseren van binnenlandse spaartegoeden door middel van beleggingen in aandelen door huishoudens en institutionele beleggers.

4. Het tempo van de elektrificatie versnellen. De noodzakelijke modernisering van het elektriciteitsnet op transmissie- en distributieniveau en de optimalisering van de bestaande infrastructuur ondersteunen. Bevorderen van vraagrespons, energieopslag en andere niet-fossiele flexibiliteitsoplossingen. Maatregelen blijven uitvoeren om de intensiteit van land- en tuinbouwactiviteiten verminderen. Het beleid inzake de circulaire economie en circulair afvalbeheer versterken door preventie, hergebruik en recycling van stedelijk en ander afval verder te bevorderen.

5. De tekorten aan vaardigheden aanpakken om aan de behoeften van de arbeidsmarkt te voldoen. Meer maatregelen nemen om basisvaardigheden te verbeteren, ongelijkheden op het gebied van onderwijs en opleiding te verhelpen, tekorten aan gekwalificeerde leerkrachten op te lossen en voortijdig schoolverlaten aan te pakken.

6. Het woningaanbod vergroten, met name in de grote steden, door de planologische procedures te vereenvoudigen en de regels inzake ruimtelijke ordening te herzien om de bouw van nieuwe woningen te vergemakkelijken.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter